

24.9.2015

**Liikenne- ja viestintäministeriö
Kotimaisia mediamarkkinoita arvioiva työryhmä**

Lausuntopyyntö 9/2015

Mediamarkkinoiden toimintaedellytykset, esteet, kilpailuasetelmat sekä kuulovammaistekstitus

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry rajoittuu lausunnossaan kuulovammaistekstitykseen:

- 1. Pidämme Yleisradion toimintaa merkittävänä, minkä takia sen toimintaedellytykset on turvattava ”koko kansan Ylenä”. Sen rinnalla on kuitenkin syytä huomioida kaupallisten kanavien mahdollisuudet moniarvoistaa viestintää ja tarjontaa sekä lisätä kulttuurista monimuotoisuutta.**

Tietoyhteiskuntakaaren mukaan siirtovelvoitteen alaisia ja näin yhteiskunnallisesti merkittäviä kanavia ovat Yleisradion lisäksi kaupalliset yleisen edun kanavat (mm. MTV3), jotka välittävät vapaasti vastaanotettavia valtakunnallisia uutis- tai ajankohtais-ohjelmia, joihin on liitetty ääni- ja tekstityspalveluita.

Sähköisen median viestintäpoliittisessa ohjelmassa (VNS 4/2012 vp. s. 45) todetaan: ”Siirtovelvoitteen tavoitteena on varmistaa *yhteiskunnallisesti merkittävien kanavien* saatavuus myös kaapeliverkoissa. Sääntelyn tavoitteena on varmistaa sananvapauteen liittyvä oikeus ottaa vastaan viestejä ja näin antaa katsojille edellytykset moniarvoiselle viestinnälle ja vapaalle mielipiteenmuodostukselle.”

- 2. Kuulovammaistekstitus hyödyttää kaikkia katsojia.**

Ohjelmien tekstitys helpottaa arviolta yli 740 000 eriasteisesti kuulovammautunutta henkilöä. Kahdella kolmasosalla ikääntyneistä arvioidaan olevan alentunut kuulo, mikä vaikeuttaa televisio-ohjelmien seuraamista. Väestömme ikääntyessä heidän määränsä kasvaa.

Uusia tekstityksestä hyötyviä ryhmiä ovat mm. maahanmuuttajat ja turvapaikanhakijat. Tekstitus edistää suomen- ja ruotsinkielien oppimista sekä suomalaisen yhteiskunnan ymmärtämistä, mikä tukee maahanmuuttajien kotoutumista.

- 3. Kuulovammaistekstitus perustuu EU-lainsäädäntöön sekä kansainvälisiin velvoitteisiin.**

Tekstityssääntely perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston audiovisuaalisista mediapalveluista annetun direktiivin 3 c -artiklaan ja sen johdannon 64-kohtaan (AV-direktiivi, 2007/ 65/EY). Komissio on ilmoittanut seuraavansa aktiivisesti jäsenvaltioiden täytäntöönpanotoimia. Se on ilmoittanut tarkastelevansa AV-direktiivin ajantasaisuutta vuoden 2016 aikana. Yhtenä seurannan kohteena on se, miten parhaiten edistetään tiedonsaannin saavutettavuutta. AV-direktiivin lisäksi tekstityssääntely perustuu YK:n yleissopimukseen vammaisten henkilöiden oikeuksista (vrt. artikkelit: 9, 21 ja 30). Suomi ei voi yksipuolisesti irrottautua kyseisistä säännöksistä.

24.9.2015

Kansallisesti merkittäviä säännöksiä tekstityksen kannalta ovat Suomen perustuslain yhdenvertaisuutta, syrjinnän kieltoa ja sananvapautta koskevat säännökset (PL 6 § ja 12 §). Arvioitaessa tekstityksen tarpeellisuutta on huomioitava rikoslain 11 luvun 11 §:n syrjinnän kiello ja erityisesti sitä koskeva hallituksen esitys (HE 94/1993 vp).

Perustuslain 80 §:n mukaisesti oikeuksien ja velvoitteiden perusteista on säädetty lain tasolla. EETU ry - PIO rf esittää, että televisio- ja radiotoimintaa koskevassa asetuksessa (1245/2014) esitetyt keskeiset perusteet tekstityselvoituksen kannalta olisi siirrettävä lain tasolle eli tietoyhteiskuntakaareen.

**Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry –
Pensionärsförbundens intresseorganisation PIO rf**

puolesta

Berit Dahlin
EETU-PIO:n sihteeri 2015

verksamhetsledare
Svenska pensionärsförbundet rf
berit.dahlin@spfpension.fi
020 72888 12